

Oponentský posudok na diplomovú prácu Martina Surového:
DEJINY FARNOSTI SKALICA V PRVEJ POLOVICI 20. STOROČIA (1900-1945)

Diplomant predložil 98 stranovú diplomovú prácu historického charakteru s ambíciou opísať a analyzovať dejiny Skalickej farnosti od začiatku do polovice 20. storočia s bohatým poznámkovým aparátom v počte 304 odkazov. Diplomant, ktorý sa drží stanovenej témy, si za cieľ kladie po výskume prameňov a publikovanej literatúry predostrieť čo najcelistvejší obraz v skalickej farnosti a poukázať na dôležitosť prepojenia cirkevného života s bežným životom obyvateľov mesta. Je to o to viac užitočné, že šesťsto-ročnú históriu farnosti doteraz nikto systematicky nespracoval vo forme vedeckej publikácie.

Práca je štruktúrovaná logicky, po načrtnutí spoločensko-náboženského kontextu daného obdobia sú kapitoly členené podľa kompaktných historických období, prvá kapitola siaha po vznik Československa, druhá po vznik Slovenskej republiky a tretia do konca Druhej svetovej vojny. Vnútorne členenie kapitoly prechádza od personálnej roviny v zmysle charakteristiky konkrétnych farárov, cez ich kľúčové aktivity po život farnosti vrátane spolkového života, činnosti rehoľníkov a stavebných aktivít. Cennou súčasťou práce sú jej prílohy v rozsahu viac ako 10 strán, obsahujúce zoznamy, analytické tabuľky aj *oral-history* v podobe osobných spomienok miestnych pamätníkov.

Do bohatého poznámkového aparátu sa autorovi podarilo zozbierať viaceré dôležité, dosiaľ azda neznáme zdroje informácií. Nie je však celkom jasné, prečo autor niekedy odsadzuje text na nový odstavec, čo v poznámkach pod čiarou nie je obvyklé vzhľadom na jednoliatosť textu. Navyiac, niektoré texty pod čiarou mohli byť bez problémov integrálnou súčasťou hlavného textu, napríklad poznámky 8, 10, 24, 27, 32, 33, 36, atď. No keď už je rozsiahlejší text uvedený pod čiarou, vždy za ním musí byť uvedený zdroj informácie, to sa týka napr. poznámky č. 21 s informáciou o destináciách pútí vychádzajúcich zo Skalice, ale nedozvedáme sa, odkiaľ autor informáciu čerpá. Aj v hlavnom texte je potrebné každé tvrdenie dôsledne podložiť patričným dokumentom, napríklad otázka stavby orgána opisovaná na stranách 47 – 48 odkazuje pod čiaru poznámkou 147 a 148, ale iba s odkazom na archív, fond a krabicu s dôvetkom, že ide o dokumenty vo fascikloch 1928 a 1929. Správne však je uviesť precízne každý dokument s jeho názvom, pôvodom i datovaním.

V prípade publikovania tejto diplomovej práce, čo odporúčam, bude nevyhnutné doplniť analýzu farských matrik a v nich najmä štatistickej dynamiky vývoja krstov, sobášov či pohrebov, najlepšie v porovnaní s civilnými obradmi vymedzeného obdobia. To si ale, samozrejme, vyžaduje ďalší hĺbkový výskum a analýzu.

Prácu hodnotím A.

prof. ThDr. Jozef Hal'ko, PhD.